

PREDSIEDNIK VLADE
MINISTRICE, MINISTRI

29. maj 2019

PROTI UKINITVI DODATKA ZA DELOVNO AKTIVNOST ZA PREJEMNIKE DENARNE SOCIALNE POMOČI

Spoštovani predsednik vlade,
spoštovane ministrice in ministri!

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti s spremembo Zakona o socialno varstvenih prejemkih vladi predlaga ukinitve dodatka za delovno aktivnost za prejemnike denarne socialne pomoči. Trdi, da je namen spremembe zakona »izboljšanje socialne zaščite ranljivih skupin in hitrejša aktivacija upravičencev do denarne socialne pomoči«.

Ne razumemo, kako naj bi novela izboljševala socialno zaščito, ko pa je ministrstvo samo izračunalo, da naj bi v slabši ekonomski položaj postavila več kot 7600 družin in 8000 otrok.

Ne razumemo niti, kako naj bi pomagala pri hitrejši delovni aktivaciji prejemnikov denarne socialne pomoči. Ministrstvo očitno misli, da so vsi revni ljudje tudi leni. In "pozablja", da dodatek prejemajo ravno tisti, ki so se kljub svoji težki situaciji vseeno aktivirali in ki torej več kot očitno niso leni.

Predvsem pa: če se oseba, ki prejema denarno socialno pomoč, z dodatkom na delovno aktivnost preveč približa minimalni plači, ni težava v socialnih transferjih, pač pa v prenizki minimalni plači. Novela tako samo zmanjšujejo sredstva tistim, ki že tako ali tako živijo na meji preživetja, in obenem utrjuje slab položaj delavcev, ki za svoje delo prejemajo minimalno plačo. Revne z njo samo ohranjamo revne.

Noveli zato odločno nasprotujemo. Še posebej je problematična za dolgotrajne prejemnike denarne socialne pomoči, ki so več let izključeni iz trga dela. Za večino njih ne ponuja nobenih alternativ. V Katalogu za izvajanje ukrepov APZ je predvidenih prostih delovnih mest namreč samo za 40 odstotkov vseh dolgotrajno brezposelnih oseb. Večina dolgotrajno brezposelnih bo tako še vedno izključenih iz trga dela, hkrati pa tudi ne bodo več spodbujeni k socialni in delovni aktivaciji.

Ministrstvo za delo je v okviru javne razprave prejelo številna nasprotovanja. Na nobenega se jim ni zdelo vredno odgovoriti. V predlogu za vlado so samo zapisali: »predlogi, ki so se nanašali na dodatek za delovno aktivnost, niso bili upoštevani.« Brez kakršnih koli pojasnil ali argumentov. Naj zato ponovimo, kar sta ministrstvu aprila skupaj napisali Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije: »Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije v zadnjih treh letih izvajata programe socialnega vključevanja, v katere se vključujejo tudi osebe, ki prejemajo dodatek za delovno aktivnost na podlagi pisnega dogovora o prostovoljskem delu. Pri našem delu ugotavljamo, da iz stisk veliko težje napredujejo tisti s šibkimi oziroma razpadlimi socialnimi mrežami. Že v kolikor uporabniki pridobijo eno od pomembnih socialnih opor, se manj pogostokrat obračajo po pomoč. Vključitev v program prostovoljstva z dodatkom za aktivacijo je po naši dosedanjih izkušnjah zelo dobra vstopna točka, na katerih se je sploh možno

približati ljudem, jih motivirati, da bi pričeli drugače gledati na svoje težave, ter jih reševati z novim pogumom in metodami, na katere do sedaj brez pomoči še niso pomislili. Pri večini je že po nekaj mesecih viden napredek v strukturiranju dneva, samopodobi, pridobljenih spretnosti in širjenju socialne mreže. Mnogi ostanejo naši prostovoljci, tudi ko niso več prejemniki dodatka. V praksi se je izkazalo, da je večina tovrstnih prostovoljcev trajno nezaposljivih in jim prostovoljno delo bistveno ne pripomore pri večji zaposljivosti, ampak predvsem ohranja socialno vključenost in vidno izboljšuje kvaliteto življenja. Za tiste, ki so še zmožni pridobiti delo, in jih je pri nas vključenih zelo malo, je prostovoljski program le prehodna možnost, da nekaj dobrega naredijo zase in družbo. Za tiste, ki so težje zaposljivi, pa vidimo dobre rezultate v vključenosti v socialno in družbeno skupnost, boljši samozavesti ter v dviganju občutka pripadnosti do solidarnega in dobrodelnega ravnanja. Iz dolgoletne izkušnje s prostovoljnim delom lahko potrdimo, da je vsaka oseba, ne glede na ocenjeno delovno sposobnost, sposobna opravljati prilagojeno prostovoljno delo v prilagojenem obsegu, glede na svoje fizične in mentalne zmožnosti. To pa je neprecenljivo za človekovo dostojanstvo. (...) Prepričani smo, da bi vsaka ukinitvev tega dodatka brez sočasne nove primerljive rešitve za skupino dolgotrajno brezposelnih in zaradi bolezni oviranih oseb, ki jim pomagamo in ki nimajo možnosti vključevanja v druge javne programe ter aktivacijo, pomenila bistveno poslabšanje njihovega socialnega stanja.«

Na vlado zato apeliramo, da ukinitvev dodatka za delovno aktivnost zavrne. Če smo 16.1 milijona evrov, kolikor znaša letni strošek za državni proračun, zmogli leta 2014, jih moramo tudi v bistveno boljših gospodarskih razmerah v 2019. Če pa bi se ministrica za delo sklicevala na domnevne zlorabe dodatka, ki se v predlogu zgolj pavšalno omenjajo, brez kakšnih koli konkretnih podatkov, dodajamo, da je ministrstvo v okviru javne razprave prejelo več predlogov glede dodatnih varovalk za preprečevanje morebitnih zlorab, pa jih je vse ignoriralo. Enega od njih prilagamo.

S spoštovanjem,

Zveza prijateljev mladine Slovenije
Slovenska karitas
Rdeči križ Slovenije
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
Zveza društev upokojencev Slovenije
Center nevladnih organizacij Slovenije – CNVOS
Nacionalni forum humanitarnih organizacij Slovenije
Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije
Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije
Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje
Društvo SOS telefon
Društvu Projekt Človek
Nadškofijska karitas Maribor
Škofijska karitas Celje
Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Koper
Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Ljubljana
Mirovni inštitut
Ženski lobi Slovenije
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice

Mozaik, društvo za socialno vključenost
Forum za enakopraven razvoj
Društvo Legebitra
Gibanje za dostojno delo in socialno družbo
Društvo za nenasilno komunikacijo
Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto
Fundacija BIT Planota
Združenje DrogArt
Društvo za pomoč in samopomoč Želva- Eureka
Zavod Dobra družba
ARS VITAE - Društvo za razvoj in izvajanje programov pomoč
Društvo regionalna varna hiša Celje, Velenje in Slovenj Gradec
Društvo Vezi
Društvo zeliščarjev Pomurje
Društvo upokojencev Cankova
Društvo ledvičnih bolnikov Pomurja
Društvo za zdravo življenje Nova Pot Radenci
Društvo diabetikov Murska Sobota
Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije
Ustanova lokalna razvojna fundacija za Pomurje
Društvo si.energija
Zavod bistra hiša
Društvo prekmurska herbija
Društvo Geoss
Društvo za razvoj in podporo civilne družbe
Društvo Žitek
Društvo Grom
Društvo mažoretk Bakovci
Mažoretna zveza Slovenije
Turistično društvo Bujraš Ižakovci
Dobrodelno društvo Pomagajmo odprtih src
Večetnično kulturno, izobraževalno, turistično in športno društvo
Zveza kulturnih društev Prekmurja
Zveza bosanskohercegovskih kulturno umetniških in humanitarnih organizacij
Društvo ljubiteljev BiH knjige – Drina
Balonarski klub Bakovci
OPRO, zavod za aplikativne študije